

Zápis z jednání Rady vlády pro zdravotní rizika

dne 7. září 2020

Místo jednání: Úřad vlády ČR, 10:00 hodin

Přítomni: Andrej Babiš, Jan Hamáček, Adam Vojtěch, Lubomír Metnar, Vladimír Dzurilla, Roman Prymula, David Šmehlík, Jiří Běhounek

Omluven: -

Přizvaní hosté: Jakub Kulhánek, Petr Mlsna, Jarmila Rážová, Ladislav Dušek, Petr Šnajdárek, Marián Hajduch, Barbora Macková, Petr Procházka

Body k projednání:

1. Stávající situace COVID-19

Ministr zdravotnictví po přivítání a vyzvání předsedou Rady informoval o aktuální situaci a krocích, které Ministerstvo zdravotnictví (MZ) hodlá v nejbližší době činit.

MZ představilo navrhovaná zaváděná opatření na základě Semaforu – zavedení omezení přítomnosti osob v zařízení stravovacích služeb v době mezi 24:00 a 6:00 hod ve všech okresech oranžově zbarvených a zvažovaném zavedení této povinnosti v rámci jednoho kraje, pokud je zařazen do různých stupňů pohotovosti ve veřejném zdraví. Dále byl přeložen návrh mimořádného opatření k zavedení povinnosti používat ochranu úst a nosu ve všech vnitřních prostorách s navrhovaným datem účinnosti od 9. 9. 2020.

Obě navrhovaná opatření vzala Rada na vědomí.

2. Sjednocení preventivních opatření a doporučení pro státní správu

MZ vyslovalo souhlas s návrhem sekce pro státní službu MV ke sjednocení preventivních opatření a doporučení pro celou státní správu COVID-19 a navrhlo doporučit je k využití veřejné správě. Rada s návrhem vyslovila souhlas.

3. Situace v cizineckých zařízeních MV a situace nelegálně pobývajících cizinců s povinností karantény

Byla diskutována otázka míry pozitivních testů u cizinců, kteří přijíždějí do ČR z rizikových zemí. PV požádal o statistiky, případně případové studie, o jaké počty jde. Primárně se jedná o státní příslušníky Ukrajiny.

V rámci bodu byla diskutována otázka strategie testování cizinců z rizikových zemí. Zmíněno bylo problematické dodržování platného ochranného opatření MZ ze strany cizinců. Částečně bude zajištěna lepší kontrola po zavedení on-line příjezdových karet z rizikových zemí. Aplikaci vyvíjí UZIS a její činnost bude zahájena k 15.9. 2020.

Testovací strategie u cizinců: Aktuálně se testuje pouze po vstupu na území ČR, protože míra falšování testů ze třetích zemí (zejména postsovětský prostor) byla extrémně vysoká. Diskutována byla i možnost uznávat testy provedené ještě před odletem u zemí EU, na čemž panovala shoda. V souvislosti s testováním byla diskutována i otázka možností testování přímo na Letišti VH. Aktuálně je zde možnost testování u soukromých subjektů. Letiště VH bude nicméně zařazeno do seznamu páteřních odběrových míst. Dále bude diskutována možnost provádět testy ihned po přiletu z rizikových zemí.

PV požádal o informace k přístupu ostatních evropských zemí k cestování v rámci EU (označování rizikových zemí, využití a uznávání testů). Materiál byl po jednání Rady pro zdravotní rizika připraven v koordinaci MV, MZDR a MZV a je přiložen k dokumentu.

Závěrem byla diskutována otázka zachycených cizinců na území ČR, kteří se zde nacházejí nelegálně a jsou COVID pozitivní, ale bezpříznakoví, nelze je tudíž hospitalizovat. Ne vždy je možné je zajistit podle pravidel zákona o pobytu cizinců (jsou nezajistitelní, soudy zajištění neumožňují). Není dořešeno, kam by měli být tito cizinci umístěni pro výkon karanténních opatření. Prvním problémem je vůbec zajištění objektu, druhým zajištění personálu objektu. MV prověří možnosti uvolnění nějakého objektu, následně bude dále řešeno.

MZ uvítalo návrh předložený MV k řešení situace v cizineckých zařízeních MV a situaci nelegálně pobývajících cizinců s povinností karantény s tím, že je třeba ze strany MV vyčlenit vhodný objekt včetně personálu pro tyto účely. MZ určí příslušnou KHS, která bude karantény u těchto osob určovat a dále zdravotnické zařízení poskytovatele zdravotních služeb, které bude v případě klinických příznaků onemocnění COVID-19 tyto služby poskytovat.

4. Opatření přijímaná okolními státy a dopady na ČR

Ve věci přístupu Německa k zařazení Prahy/ČR na seznam rizikových zemí, MZ informovalo o spolupráci v rámci jednání pracovní skupiny Hranice (MV, MZV a MZ) ve věci argumentace cestou zastupitelských úřadů o situaci v ČR a jednotlivých regionech. HHČR informovala o postupu EK ve sjednocování epidemiologických kritérií pro vzájemné hodnocení jednotlivých členských států EU.

- v polovině roku došlo postupně ke zrušení omezení cestování mezi zeměmi EU, nicméně státy si navzájem i nadále velmi pečlivě monitorují svou epidemiologickou situaci
- za tímto účelem si většina států EU vytvořila národní semaforey pro identifikaci rizikových zemí, avšak značně se liší v tom, kdy je označen stát jako červený/rizikový
- u klíčového kritéria rizikivosti incidence rate (počet nakažených na 100 000 obyvatel za posledních 14 dnů) se hranice pro zařazení země mezi rizikové pohybuje od 8-10 (Finsko) po 60 (Polsko)
- rozlišné je též kategorizování, kdy několik členských států dělí země pouze na bezpečné a rizikové (např. Německo), ale několik členských států aplikuje rozdělení až do 6 kategorií (např. Rakousko či Itálie).
- v případě rizikových zemí je stanovena povinnost předložit negativní PCR test (před cestou/po příjezdu) či se po vstupu na území podrobit karanténě
- vůči ČR v tuto chvíli aplikuje určitá omezení již téměř polovina členských států EU+ (test/karanténa po vstupu): Belgie, Estonsko, Finsko, Irsko, Island, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Norsko, Slovinsko a Spojené království.

Z důvodu rozdílného a nekoordinovaného přístupu přišlo nyní německé předsednictví EU (se silnou podporou Francie) se snahou tato opatření koordinovat a maximálně harmonizovat. Evropská komise proto představila návrh Doporučení Rady, jehož hlavním cílem je vytvořit společný semafor, který rozdělí regiony/země EU do následujících kategorií. Diskuse probíhá na CRP II a Radě.

Zelená (bez omezení pohybu) – méně než 25 nakažených na 100 000 obyvatel za 14 dní a poměr pozitivních testů méně než 3% (tzn. procento pozitivně testovaných z celkového počtu provedených testů)

Oranžová (varování, doporučení testu před cestou) – méně než 50 nakažených na 100 000 obyvatel za 14 dní, ale poměr pozitivních testů více než 3%; nebo 25-150 nakažených na 100 000 za 14 dní, ale poměr pozitivních testů méně než 3%

Červená – více než 50 nakažených na 100 000 obyvatel za 14 dní a poměr pozitivních testů více než 3%; nebo více než 150 nakažených na 100 000 obyvatel za 14 dní

- Karanténa nebo test po příjezdu (popř. test před cestou, pokud je to možné)
- Výjimky: pracovníci (pendleři, sezónní pracovníci, apod.), osoby pracující v transportu, cesty z rodinných a business důvodů, diplomaté, transit, námořníci, novináři.

Šedá – nedostatek informací, méně testů než 250 / 100 000 obyvatel

- Flexibilita, ale spíše jako červená kategorie

Z pohledu takto navrženého mechanismu by ČR (aktuální incidence dle dat ECDC je nyní 58,5, poměr pozitivních testů nad 3%) již spadla do červené kategorie. Test nebo karanténu by museli absolvovat nejen Češi cestující do všech zemí EU, ale i zahraniční turisté vracející se z návštěvy ČR. To by mělo negativní dopad jak na možnosti cestování Čechů, tak i turismus do ČR. Pozicí ČR je v tuto chvíli podpora společného unijního postupu, zejména z důvodu potřeby předvídatelnosti a transparentnosti. Hlavní otázkou je shoda nad parametry, tj. metodika pro využívání incidence a poměru pozitivních testů.

Zapsala: JUDr. Michaela Pobořilová